

BÜLTEN

avrupahaber1.org info-itif@proton.me /İTİF @isvicreitif @isvicreitif @isvicreitif

NİSAN SAYISI 2025

EMPERYALİST-KAPİTALİST SİSTEMİN TÜM SALDIRILARINA KARŞI;

1 MAYIS'TA ALANLARI DOLDURALIM!

Dünya işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs 2025'i karşılamaya hazırlandığımız bu süreçte; Emperyalist Savaş kısılcacında ezilen yığınların sefaleti artıyor, yoksulluk büyüyor.

Emperyalist güçler arası da-
laş ve çatışmanın yaşandığı
bölgelerde binlerce insan
haksız yağmacı savaşlarda
katlediliyor. Savaşın yarat-
tığı iklimde yaşam güven-
cesi arayan yüzbinlerce in-
san yaşadıkları ülkeleri terk
ederek, daha güvenli yerle-
re sığınmak için göç yolların-
da. Savaş, yoksulluk, politik
baskı ve takibatlardan kaç-
mak zorunda kalan binler-

ce insan geldikleri AB ülkele-
rinde siyasi sığınmacı olarak
kaldıkları mülteci yurtlarında
da her türlü dışlanmışlığa,
ayrımcılığa, baskıya uğru-
yor ve özellikle kadınlar ta-
cize maruz kalıyor.

*Hak gaspları, kazanılmış de-
mokratik hakların sınırlan-
ması, politik faaliyet içinde
olan devrimci kesimlere yö-
nelik takibat, dava açma ve
tutuklamalar sürüyor.*

Emperyalist devletler, mül-
teci göçünü engellemek için
sınırlarda güvenlik önlemlerini artırırken, ülkeler içinde de ırkçı politikaları körükleyerek, yerli halkı göçmenlere ve mültecilere karşı kışkırtarak,

İÇİNDEKİLER

Emperyalist-Kapitalist
Sistemin Tüm Saldırı-
larına Karşı 1 Mayıs'ta
Alanları Dolduralım 7

....

Soykırımlar Devam
Ediyor 5

....

Soykırım Tartışmaları
Üzerine 9

....

Avrupa'da İrkçilik ve
Aşırı Sağ Partilerin Geli-
şimi 13

....

Demokratik Kurumlar,-
Kitle Örgütleri ve Kitle
Çalışmasının Önemi 19

....

Soraya'yı Taşlamak 21

....

Yeni Bilgiler Işığında
8 Mart'ın Tarihçesi
ve Önemi 25

....

Ne Pahasına Olursa Olsun
İbrahim'i Anacağız 31

....

AGEB 1 Mayıs Açıklaması
33

....

düzenlerinde aksayan sorunları, yada krizin nedeni ve sorumlusu yabancı ve göçmenlermiş gibi bir algı yaratma politikalarına hız veriyorlar. Avrupa ülkelerinde göçmen ve mülteci düşmanlığıyla bezenmiş ırkçılık artıyor ve sağcı faşist partiler güç kazanıyor ve önemli bir yükseliş gösteriyorlar.

Irkçılığın panzehiri Proletarya Enternasyonalizmidir!

Emperyalist kapitalizm sömürü sistemi olduğu gibi aynı zamanda bir kriz sistemidir.

Emperyalist Kapitalizmin aşırı ve plansız üretimi, Tekelci sermaye grupları arasında süren rekabet ve pazardan pay kapma

yarışının yarattığı çelişki ve kapişma bugünkü süreçte daha da artan boyutta sürüyor.

1. ve 2. Emperyalist paylaşım savaşlarını çıkaran finans kapital, yaşadığımız süreçte yine 3. bir paylaşım savaşına yönelik hazırlıklarını artırmakta ve sürdürdüğü bölgesel ölçekte kapişma ve savaşlarla yeni güç ve denge arayışlarını sürdürmektedir. Artan Savaş tehlikesine karşı en önemli önlem her ülkenin işçi ve emekçilerinin, başta kendi burjuva egemenlerine karşı, devrim için mücadeleyi büyütmesidir.

Lenin yoldasın ifadesiyle; “Ya savaşlar devrime yol açar, yada devrimler savaşı önler” dolayısıyla

emperyalist güçlerin savaş hazırlıklarına karşı ve çıkacak bir savaşa karşı devrimci iç Savaş politikası, sınıf bilinçli proletaryanın ana hattıdır.

Enternasyonalizm ise sınıf kardeşliği ve dayanışmasıyla doğru bir çizgiyle ele alındığında ezilenlerin en büyük silahı ve avantajıdır.

Emperyalist güçler ve bağlaşıkları çıkar grupları ve sömürücü sınıflar bir avuç iken, işçiler, emekçiler ve ezilen yığınlar dünyanın 90% ıdır. Büyük kitlelerin çıkarlarını savunan proleter dünya görüşü MLM ideolojisinin geniş yığınlara taşınması, devrim, sosyalizm ve komünal bir dünya mücadelesi için, kararlılıkla, haklılığını

emek ile sermaye arasında süren mücadele 1 Mayıs 1886'da bu mücadelenin simgesi olmuştur. Olmaya da devam edecektir.

O günden bugüne, emek-sermaye temel çelişkisinden kaynaklanan; Burjuvazi ile Proletarya arasındaki çelişki, Emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişki, emperyalizm ile ezilen halklar ve uluslar arasındaki çelişki, dünyada başlıca çelişkiler olarak mevcudiyetini korumaktadır.

Bu çelişkiler içinde bugün esas olan ve sınıflar mücadelesinde belirleyici olan emperyalizmle ezilen halklar ve uluslar arasındaki çelişkidir.

Dünyanın dört bir yanında emperyalist barbar sömürü sistemine ve emperyalizmin yarattığı yıkım ve savaşlara karşı ezilen yığınların süren direnişi, artan öfkesini doğru bir hat da örgütlemek ve her yerde süren, isyan, direniş, mücadele ve başkaldırıları örgütlemek, işçilerin, emekçilerin ve tüm ezilenlerin birleşik gücünü ve mücadelesini koordine etmek için enternasyonalist bir ruhla donanmak, proleter sınıf bilincini kuşanmak hem gerekli hem de zaruridir.

za yaslanmak ve kitlelere güvenmek durumundayız.

Kitlelerin kudretine inanalım!

Başkan Mao'nun sözleriyle "Gerçek kahraman kitlelerdir" sözünün anlamı yığınlar örgütlendiğinde, bilinçlendiğinde ayga kalktığında tarihin yönünü tayin ederler yaratıcı ve üretici güçleri kadar yıkıcı güçleri de devasadır.

Bu nedenle kitlelere gitmek, bilinç taşımak ve örgütlemek her zaman en

önemli işimiz olmalıdır.

Sınıflı toplumların ortaya çıkışından günümüze sınıf mücadelesi süre gelmektedir. Kapitalizmin ortaya çıktığından bu yana sınıf mücadelesi emek ile sermaye arasında sürmektedir.

Proletaryanın sınıf bilincinin kristalize olduğu ve Proletarya Diktatörlüğü için mücadeleye atıldığı ve bunu Komünist Manifesto ile deklere ettiği 1848'lerden bu yana,

Türkiye’de faşizmin baskılarına karşı her milliyetten halkımızın artan öfkесinin, Filistin’de emperyalizme ve siyonizme karşı direnen halkın, Hindistan’da, Filipin’lerde, zora karşı devrimci zorla, halk savaşı sürdürenlerin sinerjisi ve fabrikalarda, tarlalarda hayatı her gün yeniden yaratan ve üreten emekçi yığınlar olana güvenle;

1 Mayıs 2025’i karşılarırken, „İşçilerin vatanı yoktur“, “Yurdumuz bütün dünyadır bizim” şiarıyla köhneleşmiş sömürü dünyasından

kurtulmak için, enternasyonalist ruhla; herkesin ihtiyacına ve yeteneğine göre özgürce yaşayabileceği, baskısız, sömürsüz, sınıfsız ve sınırsız yeni bir dünya yaratma mücadelesine sarılmamızdır.

1 Mayıs’ta alanları ve sokakları zapt edelim!

AGEB ve İTİF kortejinde birleşerek isyanımızı haykıracağız!

Bütün dünyanın işçileri ve ezilen halkları birleşin! Şiariyle burjuvaziye ve gericiliğe karşı sınıfsal öfkemizle alanları dolduralım!

Yaşasın 1 Mayıs!

Biji Yek Gulan!

Yaşasın Proletarya Enternasyonalizmi!

Yaşasın yerli ve göçmen işçi ve emekçilerin birlikte mücadelesi ve dayanışması!

SOYKIRIM(LAR) DEVAM EDİYOR.

T. Devleti kuruluşundan hemen önce gerçekleşmesine rağmen ve kurulduğu günden bugüne sistematik olarak soykırım gerçeğini reddetmektedir.

Bir önce ki makalemizden farklı olarak bu makalemizde, Türk devletinin soykırımı reddediş nedenlerini ve bu reddedişini gerekçelendirdiği tezleri üzerine yoğunlaşacağız.

Ermeni soykırımının yeniden gündemleştiği bugünlerde Soykırım tezlerine “sözde” diyerek karşı çıkan T. Devleti; yaşananın Soykırım değil Tehcir (sürgün) olduğu, tehcirin “Ermenilerin ihaneti ve Müslümanlara sal-

dırması” yüzünden yaşandığı, Osmanlının (İttihat Terakkinin) tehcire mecbur kaldığı dolayısıyla sorumlusunun da Ermeniler olduğu, aksine Ermenilerin Müslümanlara soykırım uyguladığı, tehcir esnasında yaşananlarınsa münferit vakalardan ibaret olduğu vb tezleri yıllardır tekrar etmektedir.

Kısa da olsa ileri sürülen bu tezlerin doğruluğunu yanlışlığını ele alarak tartışmaya başlayalım.

“Soykırım Yoktur” Tezi.

Ülkemiz topraklarının kadim halkı Ermeniler tehcir ve süreklileşmiş katliamlarla soykırıma uğratılarak yok edilmiş, sahibi olduğu topraklardan koparılmıştır. Bu, tarihsel suçun tek sorumlusu, sadece onu uygulayanlar değil, “soy-

kırım yoktur, yaşanmamıştır” vb tezleri ile soykırımı olumlayarak ta ortak olanlardır. Bir önce ki makalemizde soykırım(-lar)a dair akademik ve hukuki tartışmalara yer vermiş, tartışmaların soykırım sorununun tanımlanması sorununda tartışmalardan söz etmiştik. Tartışan tüm taraflar, 1915’de Anadolu’da Ermeni ulusuna yaşatılanın soykırım olduğu konusunda hemfikirdir.

Tehcir sırasında yüzbinlerce savunmasız, masum insan öldürülmüş yada öldürülmelerine göz yumulmuş, binlerce çocuk-geç kız-kadın kaçırılarak alı konulmuş, tecavüze uğramış, aç ve susuz bırakılarak ölüme terk edilmiştir. Hayatta kalan insanlarda, hayatta kalmanın olanaksız olduğu çöllerde ki toplama kamp-la-

rında “yaşamaya” zorlanmış, buraya kadar sağ kalabilenler de açlık, hastalık vb nedenlerle ölüme terk edilmiş, ölümleri seyredilmiş, ölmeyenler bir kez daha Arabistan çöllerine sürülmüştür.

Görüldüğü gibi tehcir (zorla göç ettirme), soykırımın tamamlayıcısıdır. Yaşananlar soykırım değil “tehcir” olarak tanımlansa, “Müslüman Türk-Kürt halkıyla Ermeni halkı arasında “karşılıklı” kıyım olduğu teziyle çarpıtılıp hafifletilmeye çalışılsa da, herkes sussa da, soykırım gerçeğini tarih konuşmaktadır.

Aralarında resmi ideolojinin savunucuları ve Mustafa Kemal gibi dönemin kimi yöneticileri, 1915-17 aralığında ölen/öldürülenlerin insan sayısının 300 bin olarak kabul etmektedir. 1922 sayımlarına göre Osmanlı topraklarını “terk eden” Ermeni vatandaş sayısı 817 bin, din değiştirerek Müslüman olan Ermeni vatandaş sayısı ise 95 bindir. Sadece bu rakamlar bile, soykırım karşıtı tezlerin safsatadan ibaret olduğunu, Anadolu topraklarında tüm tezleri anlamsız kılacak ölçüde vahşi bir kıyım yaşandığını göstermektedir.

Halklar arasında etnik-dinsel boğazlaşma, “karşılıklı kıyım” tezinin öne sürülmesinin nedeni; dönemin yöneticilerini temize çıkarmak ve devletin

rolünün karartmaya çalışmaktır. (Bu çabanın nedenlerini makalemizi sonlandırmadan hemen önce açıklayacağız.) Bu tezin bir an için doğru olduğunu kabul etsek bile; olması “karşılıklı kıyım”da devlet ve kurumları taraf olmuş mudur sorusunun reddedilemez evet cevabı, suçu ve suçluları anlamaya/anlatmaya yetmektedir.

Ermeniler “Ayaklandılar”, “İhanet Etiler, Bizi Arkadan Bıçakladılar” Tezi.

Ezilen ulus, halk ve inançtan insanların ezenlere karşı ayaklanması suç değil, haktır.

Ermeniler tehcir öncesinde ve sırasında, karşı karşıya kaldıkları zulüm ve haksızlıklar karşısında Van-Zeytun örneklerinden bildiğimiz kimi yerel direnişler örgütleyerek kendilerini savunmuşlardır. Bu iki örnek dışında 1915-17 aralığında soykırım ve tehcir saldırılarına karşı etkili bir direniş göster(e)memişlerdir.

Tarih boyunca Ermeniler Osmanlı yöneticilerince “Millet-i Sadıka” (sadık millet) olarak bilinen Ermeniler, Abdülhamit döneminden başlayarak yoğunlaşan onca katliama rağmen ayrılma eğiliminde olmamış, 1909’da 30 bin Ermeni vatandaşın Adana’da katledilmesine rağmen 1914’e kadar İT’ye aktif destek vermişlerdir. Söz edilebilecek tek iha-

net; Ermeni ulusunu reform beklentileriyle oyalayıp aldattılan İttihat Terakki yönetiminin ihanetidir.

Gerçekte Ermeni ulusunun “ihamet” ettiğine dair iddia da safsatadan ibarettir, bunu kanıtlayacak hiçbir somut veri-örnekte yoktur. İttihat Terakki yöneticilerinin soykırım ve tehcire gerekçe yaptıkları tek örnek; Osmanlı ordusunda toplam sayısı 7500’ü geçmeyen gönüllü Ermeni birliklerin Rus saflarına geçmesidir -ki saf değiştirenlerde Rus Ermenileridir. Enver Paşanın komutasında tek kurşun atmadan 60 ile 90 bin askerin Sarıkamış’ta donarak öldüğü düşünülürken, kimin ihanet içinde olduğu bir kez daha anlaşılacaktır.

Ermeni ulusunun da özgürlükleri ve bağımsızlıkları için mücadele etme hakları vardır. Anadolu Ermenilerinin ulusal-demokratik taleplerini “ihamet” olarak adlandıranlar, bugün aynı manüplatif suçlamayı Kürt ulusunun ulusal-demokratik talepleri içinde kullanmaktadır.

Soykırımında Emperyalistlerin Rolü ve Desteği

Gerek Ermeni ulusunun, gerekse de sonraki yıllarda diğer ulus ve inançta ki halkların, ulusların yaşadığı acılarda, uğradığı haksızlıklarda em-

peryalist güçlerin büyük rol oynadıklarını bu satırları okuyan tüm dost ve yoldaşlarımız bilmektedir. Bugün Filistin’de yada Suriye’de yaşanan katliamların sorumluları, katliamlara ve sürgünlere açık-örtülü destek veren emperyalist devletler ile onların işbirlikçileri komprador iktidarlardır.

Ermeni soykırımı öncesi ve sonrasında, İttihatçıların soykırım planlarından başından beri haberdar olan İtilaf devletleri soykırım sırası ve sonrasında sessiz kalmış, başta Alman emperyalizmi soykırım planlarının hazırlanmasında ve uygulanmasında İttihatçılarla iş birliği içinde olmuştur. M. Kemal daha 1920’ler de “Fransız, İtalyan, İngiliz ve Amerika’lı temsilcilerin Sivas’a kadar geldiklerini, bu görüşmelerde Ermeni iddiaları konusunda söz konusu temsilcileri “ikna” ettiğini söylemiştir.

I. Emperyalist paylaşım savaşı sona erdikten sonra da batılı emperyalistler Türkiye’ye yönelik hiçbir yaptırımda bulunmamış, Ermeni soykırımında aktif görev almış İttihatçıların Ağustos 1914 ile 1922 yılları arasındaki işledikleri bütün suçlar Lozan’da af kapsamına alınmış, Malta’da İngiliz kraliyet mahkemelelerinde yargılanan İttihatçılar da, Ankara’da “yargılanmak” şartıyla salıverilmiş ama asla yargılanmamışlardır. Ya-

şadıkları topraklara dönmek isteyen Ermenilerin dönüşleri, TC yasalarıyla engellendiğinde de emperyalistler yine sessiz kalmışlardır. 1. Emperyalist paylaşım savaşı sonrası İtilaf devletlerinin girişimiyle soykırımdan kurtulmuş, sayıları 150 ila 300 bin arasında Ermenilerin bir kısmı tekrar Türkiye’ye dönerek özellikle İstanbul’a yerleşeler de, 1923 sonrası devam eden baskılar, süren ırkçı saldırılar sonrası büyük çoğunluk yeniden yurtdışına göç etmek zorunda kalmışlardır.

Hiçbir inandırıcılığı olmamasına, kalmamasına rağmen, halklar, halkımız bir yana dünyada ekonomik-politik nedenlerle de olsa, sonuç olarak hemen tüm burjuva iktidarlara soykırımı tanısalar da, “Birinci Dünya Savaşı sırasında Ermeni Soykırımının meydana geldiğini” söylemek bugün dahi TCK’nın 305. maddesi gereği suç sayılmaktadır?

Tekrar soralım, Neden?

Soykırımın kabulü halinde Ermenilerin “Tazminat ve toprak” talep edeceği korkusu, inkarın gerçek nedeni olabilir mi? Yoksa; soykırıma uğrayan, soykırım, tehcir, mübadele ve katliamlarla, toprakları-malları tüm maddi ve manevi zenginlikleri zorla el değiştirilip, ülke toprakları komprador burjuvazi için güvenli pazar haline getirildikten sonra

katliamlar, talan ve soykırım üzerine devletin kurulmuş olmasımıdır?

T. Devleti açısından sorun, tazminat ve sözde toprak talebinden çok daha derindir. Faşist Türk devletini asıl korkutan, soykırım kabul edildikten sonra resmi ideolojinin ayakta kalamayacağı korkusudur.

“Resmi olarak söylediklerimize bakmayınız, bu ülkede Hıristiyanlar ve Müslümanlar hiçbir zaman eşit olamaz, biz bunu hiçbir zaman kabul edemeyiz” Talat Paşa.

Kemalistlerin Osmanlı’ya ve İT’ye ilişkin olarak ilan ettiği reddi miras, tıpkı yazdıkları tarih gibi kurgudan, yalandan ibarettir. Kemalist resmi tarihte ret ve süreklilik iç içedir. Geçmiş, TC tarih yazımına siyasi ve ideolojik önceliklerine uygun, dünün bugünle olan ilişkisi bugünün ihtiyacına uyumlu bir şekilde eklenmiştir.

Soykırım İttihatçı paşalarca tezgahlanmış olsa da, Osmanlı’nın mirasçısı olan TC’nin Ermenilere yönelik tutumu da İttihatçı çizginin devamıdır. Osmanlı ve İttihatçılar arasında bir süreklilik nasıl reddedilemeyecek bir gerçekse aynı şekilde İttihatçılarla Kemalistler arasında da süreklilik bir diğer gerçektir. Osmanlı ile İttihat Terakki arasında

bir kopuştan nasıl ki söz edilemezse, İttihat Terakki ile TC arasında da köklü bir kopuştan da söz edilemez. Bunun en somut örneği; İttihatçılarla Kemalistlerin Anadolu'nun etnik olarak başta Ermeniler olmak üzere tüm gayri Müslim unsurlardan arındırılarak Türk-Müslüman olan etnik-homojen bir yapıya dönüştürülmesi stratejisine bağlı kalmış olmasıdır. Bu etnik mühendislik projesinin birincil amacı Türk-Müslüman etnisite merkezli homojen bir Türk ulusu inşa etmektir.

İttihatçıların 1918'de tamamlayamadığı bu projeyi, Kemalistler tamamlayarak 1923'te "modern" Türk devletini inşa etmiştir. Anadolu merkezli bir vatan inşası İttihatçılarla Kemalistlerin ortak idealidir.

M. Kemal 1907'den beri İttihatçıdır.

Dönemin Kemalist kadroların hemen hemen hepsi İttihatçıdır. Talat Paşa Kemalistlerden farklı olarak daha 1902'den itibaren Anadolu'nun Türk olması gerektiğini söyler. Aynı Talat Paşa öldürüldüğü gün M. Kemal tarafından "Talat Paşa tarihsel bir dev olarak, kahraman olarak" değerlendirilecektir.

M. Suphi ve 15 yoldaşı katlettiler de, katledenler de İttihatçıdır.

Ege'de Rumlara karşı etnik temizlik yapan Celal Bayar'da İttihatçıdır, emri bizzat Talat Paşadan İ. Terakkiden almıştır.

İngilizler tarafından Malta'da soykırım yapmakla yargılanan

İttihat ve Terakkici katillerin önemli bir bölümü T. Devletin kuruluşunda önemli görev ve roller üstlenmişlerdir.

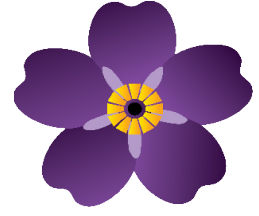
1918'de Divan-ı Harp ikinci yargılamalarında "insanlığa karşı, kendi tebaalarına karşı suçlar"dan sorumlu bulunarak idam edilen İttihatçıların itibarları 29 Mayıs 1926'da BM'de iade edilmiş, aynı Mecliste "Ermeniler tarafından şehit edilen Türk ricalinin yetimlerine tazminat" başlıklı bir kanun çıkarılarak, bunların ailelerine maaş bağlanmıştır.

Noktalayalım; Kemalistler İttihatçıların sadece kadrolar itibariyle değil siyaseten de devamcısı olarak, soykırımın ortağı bugüne taşıyarak devam ettirenidir.

Soykırım

Tartışmaları Üzerine...

“Tarih yalnızca bir bilim değil aynı zamanda anımsama biçimidir.”

Walter Benjamin

Neredeyse tüm etkinliklerimizde tarihe, tarihsel olay ve figürlere atıflar yapıyor, tarihten tarihimizden öğrenmenin kollektif bilinç ve tarihsel hafıza oluşturmanın/yaratmanın önemine vurgular yapıyoruz. Bunu sadece saflarımızda, Komünist önderimiz Kaypakkaya'nın ifadesiyle “Derin bir teorik kavrayışa sahip” olabilmek için değil; tarihi gerçeklerin inkarına, yalana, halklar arasında kin, nefret düşmanlıklar amaçlayan her türden kurgu/resmi tarih yalanlarını boşa çıkarıp, teşhir edebilmek için de zorunlu görüyoruz.

Unutmamalıyız ki; tarihi gerçekler için verilen mücadelede sınıf mücadelesinin önemli mücadele alanlarından biridir. Diyalektik ve tarihsel materyalizmin temel ilkelerine yaslanarak sürdürdüğümüz bu mücadele, bir yandan burjuvazinin yalanlarını teşhiri hedeflerken, diğer yandan da yaşanmış tüm deney ve tecrübeler, bugüne-bugünün siyasal aklına, bugünün bilgisini

ne dönüştürülerek güncelin sınıf mücadelesi pratiğini aydınlatan, yol gösteren bilinci yaratmayı hedefler.

Bu gerçeği gören/bilen egemenlerse; tersinden tüm kurumlarıyla, asıl meslekleri egemenlere uşaklık olan siyaset “bilimciler”, sosyologlar, ekonomistler, tarihçiler ve benzerleri aracılığıyla halkın gerçek ve nesnel bilgilere erişimlerini engelleyerek, sınıf bilincinin gelişme olanaklarını ortadan kaldırmayı hedefindedir.

MLM'ler bilir ki; dünyanın tüm burjuva ulus yada çok uluslu devletleri, halkların maddi ve kültürel zenginliklerinin yağmalanması, talan edilmesi, ezilen ulusların ve halkların kanları üzerine kurulmuştur.

Türk devleti'de benzerleri gibi özellikle Türk ve müslüman olmayan ulusların soykırımı ve imhası, maddi manevi zenginliklerinin talanı üzerine kurulmuştur. Devletlerini Ermeni, Rum, Kürt, Süryani ve diğer halkların kanlarıyla inşa eden Türk burjuvazisi, sınıf çıkarlarının somut ve ağır sonuçları olan suçları(nı) gizleyebilmek için tüm egemen tarih anlatısı gibi her tür ya-

lan, anti-propaganda, inkar ve manipülasyonlar kurgulayarak, ırkçı-şöven politikalarla halkları, önderlerini düşmanlaştırırken, halk düşmanlarını ise kahramanlaştırmıştır.

Türk hakim sınıfların işçi sınıfı ve emekçi yığınlar içinde ırkçı-şöven görüşleri yaymada en etkin silahlarından biri dün olduğu gibi bugünde Ermeni ve Kürt düşmanlığıdır.

Ermeni halkının, Ermeni Ulusunun Osmanlı ve onun devamcısı Türk hakim sınıflarca toplu kıyamdan geçirilmesi, dünyada bilinen ve kabul gören en zalimce soykırım örneklerinden biridir. Türk burjuvazisi ulus devletini kurarken, sınıf daşlarıyla aynı yoldan yürüyerek gayrimüslim uluslara karşı işlenen suçları savunmakla kalmamış, Kürt ulusuna karşı sistemli saldırılarla yeni suçlar işlemeye devam etmiştir.

Anlaşılır olması nedeniyle sadece şu çarpıcı notu düşerek devam edelim. 1915 öncesi toplam 13 milyon olan Anadolu nüfusunun dörtte birini oluşturan gayrimüslimler, 1923 ertesinde toplam nüfusun sadece yüzde biri kadar kalmıştır. Sadece bu rakam-

lar bile; Anadolu topraklarında egemenlerce halklara yaşatılanın, yapılanın ne olduğunu anlamaya/anlatmaya yetmektedir.

Soykırım, Katliam ve Sürgünler öncekilerin devamı ve sonucudur.

Bu makaleyi okuyan yoldaşlarımızın sorunun gerek ekonomik-politik arka planı olsun, gerekse tarihsel nedenleri, sonuçları ve çözümleri konusunda olsun kurucu önderlikten bugüne geleneğin bütününün sahip olduğu netlik nedeniyle, makalemizde soykırımın tarihsel anlatısından çok, güncel tartışmalara paralel iki ayrı makalede dünyada soykırım(lar) tartışmasına ve Türk devletinin Ermeni soykırımının inkarının nedenleri üzerine odaklanacağız.

Akademik tanımın dışında en genel anlamda soykırım; aynı ulusal kimlik ve inanca sahip insanların, hiçbir sınıfsal ayırım gözetilmeden çoklu politik hedef ve amaç(lar) doğrultusunda, egemenlerce sistematik ve kitlesel olarak katledilmeleridir.

Soykırım kavram olarak, ilk 1944 yılında Raphael Lemkin tarafından kavramsallaştırılmıştır. (-ki kendisi de bir soykırım kurbanıdır) Lemkine göre "ister toplu katliamlar yoluyla fiziksel olsun, ister yaşam biçimlerinin yok edilmesi yoluyla olsun, ister kültürel ya-

da psikolojik olsun, belirli bir etnik grubu yok etmeye yönelik girişimlerdir." Soykırımın iki aşaması vardır: biri "ezilen grubun ulusal yapısının yok edilmesi dığeriyse buna paralel ezenin ulusal yapısının dayatılmasıdır."

Ayrıca yine Lemkin'in de bulunduğu kimi bilim adamları/akademisyenler, "bir halkın varlığını sürdürebilselerde, grup kimliğinin temeli olan kültürel-dini inanç ve geleneklerinin yasaklanması-engellenmesini" etnokırım/kültürel soykırım olarak tanımlamış, tanımlanması gerektiğini savunmuşlardır.

Soykırımlara dair en güncel tartışma, günümüzde Suriyeli Alevilere yönelik (süren) katliamlar sonrası "bir grubun mensuplarını "kısmen yok etme"nin tam olarak hangi büyüklükte bir soykırım sayılabileceği üzerine yapılan tartışmadır.

Artı; yine kimi akademisyenler eski-yeni "yerleşimci (eski) sömürgeciliğin" doğası gereği soykırımcı olduğunu savunurken, karşıt görüşteki akademisyenlerde bu görüşe itiraz ederek, soykırım teriminin geçerli olmadığını savunmaktadır.

Geniş akademik çevrelerce dar bulunan BM'nin 1951 kararıysa "ulusal, etnik, ırksal veya dini bir grubu kısmen veya tamamen yok etmek amacıyla iş-

lenen eylemlerden herhangi biri" şeklindedir.

Nihayetinde dün/bugün soykırımların, yaşanan toplu katliamların nasıl tanımlanacağı üzerine geniş bir uzman, akademisyen ve politik çevrelerce yürütülen tartışmalar devam etmektedir.

Makalenin uzaması pahasına; anlaşılır olması amacıyla geçmişten bugüne dünyada yaşanan bazı katliam ve soykırımları anımsayalım.

İspanya ve Portekiz sömürgeciliği sırasında yaşanan katliamlar nedeniyle, o koşullarda dünya nüfusunun %5'ini oluşturduğu tahmin edilen Kızılderili nüfusu bugün yok denilecek kadar azdır.

Sadece Kanada'da, İngiliz sömürgeciliğince gerçekleştirilen katliamlar nedeniyle yerli nüfusun %75'i katledilmiştir.

Avustralya, Yeni Zelanda'da yine İngiliz sömürgeciliğince gerçekleştirilen katliamlar nedeniyle, Avustralya Aborjinler nüfusunun %84, Yeni Zelanda'daki Maori nüfusunun %57'si katledilmiştir. Benzer şekilde, Tazmanya'da yerel halkın tamamı ve dahası pek çok hayvan türü de katledilerek soyları tüketilmiştir.

Almanya'nın 1885-1918 yılları arasında Güney Batı Afrika'sında (Togo, Kamerun, Namibya) aynı dönem Ermenilere, Süryanilere yapıldığı gibi

yerel halkı çöle sürme, açlık, katliamlar vb nedenlerle yüzbinlerce insan soykırımı uğratılmıştır. Almanya yakın tarihte, Namibya'da sorumlusu olduğu katliamları soykırım olarak kabul ederek "özür" dilemiştir.

Belçika'nın Kongo'nun sömürgeleştirilmesi sonucu nüfusun %60'ı katledilmiştir (yaklaşık 15 milyon insan olduğu tahmin edilmektedir.)

Fransa'nın 1945-68 yılları arasında ki Cezayir işgali sonucu, 1 milyondan fazla Cezayirli katledilmiştir.

İtalyanların 1935-1941 yılları arasında ki Etiyopya (Habeşistan) işgali sonucu yaklaşık 760.000 Etiyopyalı katledilmiştir. Japonya'nın Kore ve Çin işgalleri sırasında katledilen insan sayısının çokluğu tartışmasız olsa da net bir sayı bilinmemektedir.

1946-54 Fransa, 1959-75 yılları arasında ABD'nin Vietnam işgali sırasında 4 milyon'dan fazla Vietnamlı katledilmişlerdir.

1994'te Ruanda da çoğunluğu Tutsi 800.000 kişi neredeyse 100 gün içerisinde katledilmiştir. Bu katliamın birinci derece sorumlusu, iktidara verdikleri destek nedeniyle Fransa'dır.

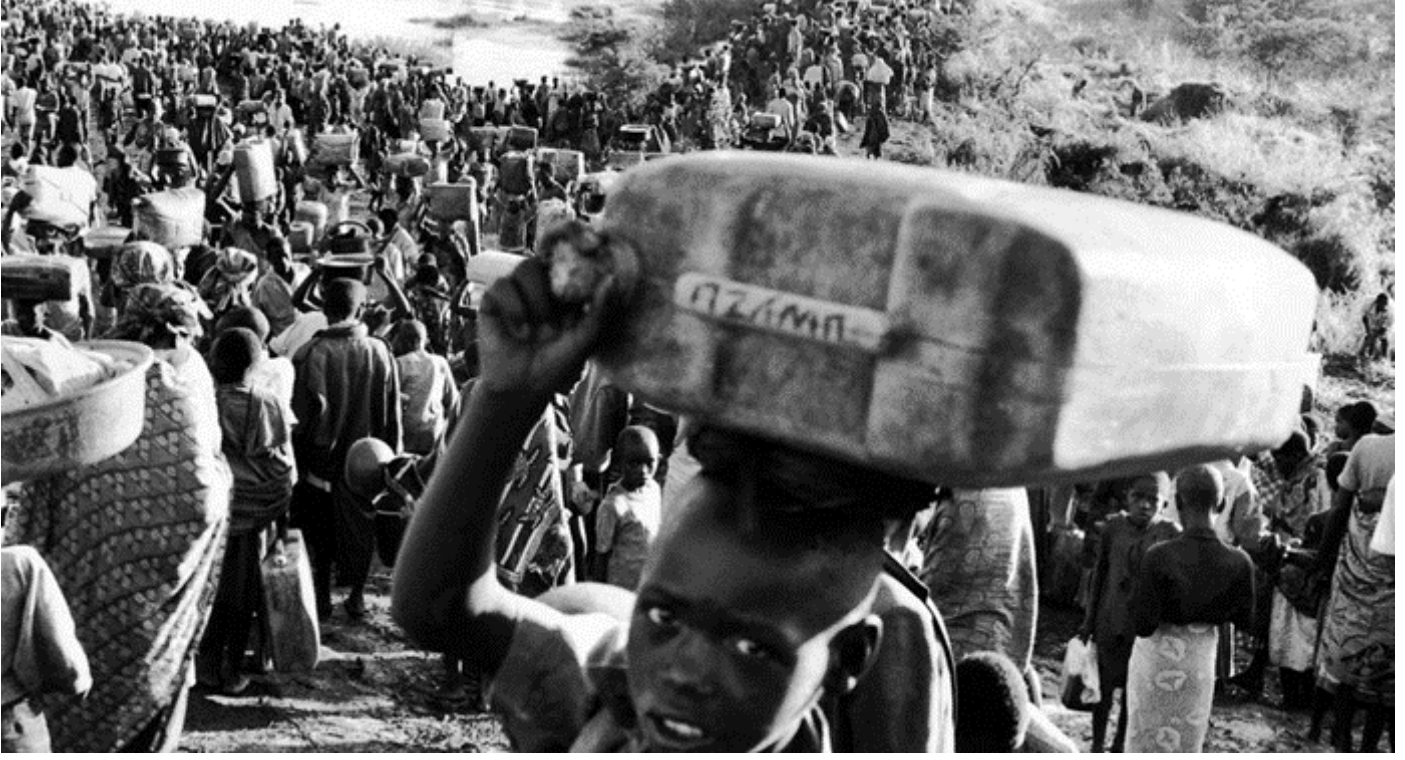
Ve Filistin; Filistinlilerin El Nakba (Felaket Günü) olarak adlandırdıkları 1947-1949 İsrail işgali sonrası 1 milyona yakın Filistinli topraklarından, ülkelerinden sürülmüş, komşu devletlerde mülteci olmaya zorlanmış veya katledilmiştir.

Bugün BM'in Filistin'li mültecilere özel ajansı UNRWA tarafından kayıt altına alınan 6,2 milyon kişiden yaklaşık %40'ı Batı Şeria ve Gazze'de, %60'ı ise ülke toprakları dışında ya-

şamaktadır.

Hala devam eden saldırılar nedeniyle, Uluslararası Savaş Suçluları Mahkemesinde mahkum olan ama buna rağmen saldırılarını durdurmamayan İsrail'in, Filistin'e yönelik saldırılarında en az 50.000 Filistin'liyi katletmiş, Gazze'nin bombalanması sonucu 10.000'den fazla Filistin'linin de enkaz altında olduğu/kaldığı tahmin edilmektedir. Açlıktan ölen Filistinli sayısının ise en az katledilenlerin toplamı kadar olduğu düşünülmektedir. Ara başlığı sonlarken; Soykırım kavramın, yaşanan her türlü mağduriyet(ler)in önemini vurgulanması amacıyla kullanılmasının anlaşılır; kavramsal içeriğinden bağımsız, karşı karşıya kalındığında tanımlanabilir ve adı konulabilir bir şey olduğunu söylüyoruz.

Sorun; sadece tek başına olguların/olayların anlatısı, onların tanımlanarak kavramlaştırılması değildir -ki önemlidir ama bizce bunlardan da daha önemli olanı olgulara- olaylara karşı alınan politik tavrın ne olduğudur. Egemenler ve ezilenler cephesinde süren farklı soykırım tartışmalarının ayırım noktası burasıdır. Kavramlar sınıfsaldır; tartışmaların çokluğu, sınıfsal yaklaşımların çokluğuna işaretler, içeriği belirleyende sınıfsal yaklaşımlardır.

“Sosyalizmden gayri hiçbir şey, insanlığı savaşlardan, açlıktan, milyonlarca insanın ölümünden kurtaramaz.” Lenin

Soykırım gerçeğini dillendirmek yetmez. Sorun, bu suçların arkasında yatan sınıfsal nedenleri açıklamak, sömürü sistemi içerisinde bu vb sorunlara çözüm bulunamayacağını, sistemin işlemiş

olduğu tüm suçların hesabını sormanın biricik yolunun sömürü sistemine son verecek olan toplumsal devrimden geçtiğini, sömürü sistemi içerisinde her türden ulus ve inanca sahip halklar için kalıcı dostluk ve barışın olanaklı olmayacağı, olası her katliam ve soykırımların devrimlerle engelleneceği gerçeğini kitlelere kavratmalıyız.

Sonlarken yineleyelim; 24 Nisan sadece Anadolu topraklarında Emperyalistlerin açık örtülü destek verdiği, Komprador burjuvazi ve büyük toprak ağalarının başını çektiği, uzun yıllara yayılan, başta Ermeni ulusu olmak üzere Rum, Süryani ulusuna mensup milyonlarca mazluma zülüm edişlerinin, topraklarından koparılarak sürgün edilmişlerinin, katledilişlerinin, Ermeni halkın söylemiyle “Mec Egern”in, büyük felake-

tin başladığı tarihtir.

24 Nisan, soykırımdan 57 yıl sonra Anadolu topraklarında katledilen, sürgün edilen, inkar edilen mazlum ulusların evlatlarının da örgütlenip önderleşerek, zalimlere karşı isyanlarının başladığı tarihtir.

Tarih yas değil, isyanla yazılır. 24 Nisan ezilenlerin egemenlere isyanıdır.

Tarihsel haksızlıkların-suçların hesabı, suçun sahipleri ve onun ortaklarıncı çözülemez. Aynı haksızlıkları ve suçları, ona neden olanların çelişki ve ilişkilerinin, politik dalaşlarının bir sonucu olarak gündeme getirmeleri de inandırıcı olmaz.

Soykırım, sürgün ve katliamların hesabı yaşandı topraklarda sorulur, devrimci adalet ancak o toprakların devrimcilerince sağlanır.

Avrupa'da İrkçılık ve Aşırı Sağ Partiler

içerisine çekilmekte ve kitleler manipüle edilerek var olan gerçek sorunlarından uzaklaştırmanın aparatları olarak ırkçı faşist hareketler özellikle kullanılmaktadır. 90lı yılların sonu ve özellikle 2000'li yıllarda sosyal emperyalizmin havlu atmasıyla birlikte Avrupa'da uygulanan neo liberal politikalarla birlikte sosyal ve demokratik haklara yönelik saldırılarla birlikte oluşan işsizlik, yoksullaşma, gelecek kaygısı gibi birçok meselenin yarattığı kaygıları aşırı sağcı ırkçı partiler bir kaldırıca dönüştürerek kitleler içerisinde bir örgütlenme aracına dönüştürdüler. Yine göçmenler yaşana bu saldırıların müsebbibi olarak gösterilerek toplum manipüle edildi.

Özellikle 11 Eylül saldırıları ve sonrasında göçmenlere karşı yoğun propagandalar gerçekleştirilerek yerli kitleler içerisinde önemli bir örgütlenme ve kitle desteğine sahip oldular. Avrupa'da birçok ırkçı parti bu süreçte estirilen rüzgârı arkasına alarak başarılar elde etti. Ortadoğu'da yaşanan işgaller ve savaşlar sonucunda topraklarını terk etmek durumunda kalan mülteciler ırkçılığın hedefi haline ge-

Emperyalist Kapitalist sistemin yaşadığı krize paralel olarak militarist politikalar ve İrkçılık ve Şovenizm geliştirilerek güçlendiriliyor. Emperyalist güçlerin rekabet ve Pazar paylaşımları bir yandan militarizmi artırırken buna paralel olarak ırkçılık ve şovenizm kışkırtılmakta ve toplumlar teslim alınmaya çalışılmaktadır.

Avrupa'da ırkçılığın gelişerek toplumsal alanlarda kendisini önemli derecede hissettirdiği ve Avrupa toplumunda karışıklık bulduğu bir dönemin içerisinde bulunuyoruz. Avrupa ülkelerinin birçoğunda ırk-

çı ve aşırı sağ partiler hükümet veya koalisyon ortakları. Almanya, Avusturya, İtalya ve Fransa'da yapılan seçimlerde gösterdi ki aşırı sağ partiler aldıkları oy oranlarıyla toplumda bir karşılık bulmaktadır. Geçmiş dönemde daha çok egemen güçlerin yedeğinde bulundukları faşist hareketler ve partiler bugün devlet bir parçası ve politikaların belirleyeni olabilmektedirler.

Avrupa egemen güçlerinin uyguladıkları ekonomik politikalara paralel olarak kitlelerin gelişen tepkisi ve artan öfkesi faşist ve ırkçı hareketlere yöneltilecek sistem

tilerle topluda adeta infial yaratıldı. Özellikle emperyalist kapitalist sistemin 2008 de yaşadığı kriz ve bu krizin Avrupa'daki sonuçlarına paralel olarak tüm burjuva partilerin ırkçı politikaları ve söylemleri artırmalarını beraberinde getirdi. Kriz süreçleri ırkçı ve ayrımcı politikaların kullanışlı olduğu ve egemen güçlerin toplumu böl parçala yönet politikaları olarak öne çıkarıldığı ve toplumun manipüle edildiği süreçler olmaktadır. Burjuva devlet politikası olarak uygulamaya sokulan ırkçı politikalar esasta ırkçı ve faşist grup ve partilerin gelişmesini ve toplumda karşılık bulmasını sağlamaktadır. Yaşanan gelişmeler ırkçı fa-

şist partilerin kurumsallaşmasını ve toplumda taban kazanmalarını beraberinde getirmekte ve kurumsal bir kimliğe ulaşmalarını sağlamaktadır.

Avrupa'da gelişerek ciddi bir tehdit olarak karşımıza çıkan durum elbette yeni bir durum değil. ırkçı faşist hareketin kökeni Avrupa kıtasında derin bir geçmişe sahiptir. Almanya'da Nazizm, İtalya'da Musallini ve İspanya'da Franco faşizmi gidelerini ırkçılıktan alan faşist partilerdi. Avrupa'nın tüm ülkelerinde faşist ve ırkçı hareketler yaygındı. Bugün de Avrupa'nın birçok ülkesinde ırkçı aşırı sağcı partiler iktidar ortağı ya da iktidarda bulunuyor, parlamentoda yer alıyorlar.

Avrupa'da gelişen ırkçı partiler ortak hareket ederek ortak söylemler üzerinden örgütlenmektedirler. Göçmen karşıtlığı en fazla öne çıkarılan ortak vurgu olarak propaganda edilmektedir.

Savaş ve işgaller sonucunda Avrupa'ya kaçmak durumunda kalan göçmenlere yönelik anti propaganda üzerinden geniş kitleler üzerinde etki ederek geniş bir kitle ağı oluşturabilmektedirler. Faşist parti ve grupların söylem ve ortak hareketi, bazı yerlerde Müslüman kitlelere yönelik dışlama ve yasaklamalar olurken diğer taraftan göçmen ve mültecilere fiziki saldırılarda olmak üzere geniş bir anti propagan-

da yürütülmektedir. Provakatif eylemler yapılarak yerli ve göçmen topluluklar karşı karşıya getirilmeye çalışılmakta, çatışma ortamlarına zemin sunulmaktadır.

Yaşanan ırkçılık sadece ırkçı faşist partilerin veya grupların saldırıları veya provokasyonlarıyla sınırlı kalmamaktadır. Özellikle devlet bürokrasisi, polis gibi kurumlarda faşist ve ırkçıların yer almasına ve örgütlenmesine göz yumulmaktadır. Bu durum devlet eliyle göz yumulan bir durum olmaktadır. Almanya'da NSU (National Sozialistische Untergrund) örgütüyle ilişkili istihbarat birimlerinin bu faşist örgütlenmenin önünü açtığı, eylem ve saldırılarına göz yumduğu ortaya çıktı. İstihbaratın dene-

timinde yapılan eylemlerde 10 keşi hayatını kaybetmişti. Elbette bu durum tesadüfü değildi. AB devletleri bu tarz durumlara bilinçli bir şekilde göz yumarak tolere etmektedirler. Yayınlanan raporlar bunu somut bir şekilde ortaya koymaktadır.

Son yıllarda artan bir şekilde ırkçı aşırı sağcı partilerin bürokrasi ve polis ve diğer devler kurumları içerisinde örgütlenme çalışmaları bariz bir şekilde öne çıkmaktadır. Almanya'da AfD özellikle devlet bürokrasisi içerisinde çalışmaya yoğunlaşmış bulunuyor. AfD içerisinde "Flügel" hareketinin lideri Björn Höcke'nin geçmiş yıllarda, başta iç istihbarat birimleri çalışanlarına devamında ise emniyet çalışanlarına yönelik olarak

gerçekleştirdiği "isyan", mevcut iktidarı takip etmeme ve direnme çağrıları, aşırı sağ açısından gelinen tehlikenin kurumsal boyutunu ortaya koyuyor. Bilhassa Höcke'nin yaptığı çağrılarla göçmenleri hedefe koymaktadır. Yapılan propaganda ve göçmenlere yönelik kışkırtmalar karşılık bulmaktadır. Özellikle alman ordusunda 2020 yılında Alman ordusu özel birimler KSK ye bağlı Hessen eyaletindeki özel hareket birimi SEK' içerisinde ırkçı ve faşist polislerin varlığı gerekçe gösterilerek kapatılmıştı. Almanya'da yaşana bu durumlar elbette bireysel değildir. Tüm Avrupa ülkelerinde özellikle istihbarat ve polis teşkilatlarında faşist gruplar örgütlenmektedir. Yapılan araştırmalar polis teşkilatları içerisinde ırkçılığın ve

aşırı sağ yapılanmaların geniş bir örgütlülük ağı bulunduğu ortaya koymaktadır.

Yaşanan toplumsal olaylara artan oranda şiddet ve göçmen kökenlilere artan oranda baskı ve şiddet uygulamaları bu politikalar bir ürünüdür. Avrupa'da ırkçılık artık yaşamın tüm alanlarında kendisini etkili bir şekilde göstermektedir. Elbette değinilmesi gereken bir diğer nokta ise Avrupalı devrimci ilerici güçlerin yaşanan sorunların gerçek sebeplerini geniş emekçi yığınlara kavratamaması meselesidir. Savaş ve işgallerin, sömürü ve krizlerin gerçek sahipleri emperyalist güçler ve sermayedir. Yine ülkelerini terk eden göçmenlerin ve mültecilerin yaşanan işgaller, yoksulluk ve katliamlar sonucunda Avrupa'ya gelmek durumunda kaldıkları, mül-

tecilerin krizin sebebi değil mağdurları olduklarını etkili bir şekilde propaganda edememeleri. Krize paralel olarak kısıtlanan ve geri alınan sosyal, ekonomik ve demokratik haklar için kitlelerle yeteri derecede buluşulamaması kitlelerin faşist ve ırkçı güçlerin yalan propagandalarından etkilenmesini beraberinde getirmekte, sendikaların işbirlikçi tutumları bu süreçleri önemli oranda etkilemektedir.

İrkçılık ve faşizm geçmişte dünya halklarının büyük bedeller ödemesini sebep olmuştur. Bu anlamda tarihte yaşanan tecrübeleri kuşanarak ırkçılığa ve faşizme karşı mücadele örgütlemek tüm anti faşistlerin görevidir. Emperyalizme, faşizme ve ırkçılığa karşı yerli ve göçmen emekçilerin mücadelesini ortaklaştırarak mücadeleyi büyütmek gerek-

mektedir.

Avrupa Ülkelerinde İrkçı Partilerin Durumu;

ALMANYA; Federal Mecliste 87 milletvekili ile temsil edilen aşırı sağcı-faşist Almanya için Alternatif (AfD) partisinin anketlerdeki oy oranı yüzde 21-23'e kadar yükselmiş görünüyor. 16 eyalet parlamentosunda yer alıyor. Eylül ayında Brandenburg, Thüringen ve Saksonya-Anhalt eyaletlerinde yapılacak parlamento seçimlerinden birinci çıkması bekleniyor. En son yüz binlerce insanın sokağa çıkmasına neden olan "tersine göç" (remigtation) gizli toplantısına AfD Eş Başkanı Alice Weidel'in Başdanışmanı Roland Hartwig, Federal Parlamento Milletvekili Gerrit Huy, Saksonya-Anhalt Meclis Grubu Başkanı Ulrich Siegmund ve

Potsdam Bölge Başkanı Yardımcısı Tim Krause katılmıştı. İçinde Neonazi grupların da yer aldığı AfD, ülkeye göçmen alınmamasını savunuyor. Partiye destek veren bazı şirketlerin olduğu da biliniyor.

İTALYA; Ekim 2022'de yapılan genel seçimlerde faşist Musolini'nin takipçisi olan Fratelli d'Italia (İtalya'nın Kardeşleri) partisi yüzde 26 oyla birinci oldu ve Başkanı Giorgia Meloni, daha sonra diğer aşırı sağcı partiler Lega e Forza d'Italia (İleri İtalya) ile kurduğu koalisyonun ardından başbakanlık koltuğuna oturdu. Açıktan faşist ve göçmen düşmanı görüşlere sahip Fratelli d'Italia 2018'deki seçimlere göre oylarını tam yüzde 21.6 arttırdı. En fazla oyu sağ popülist Beş Yıldız Hareketi'nden (M5S) aldı. 2022'deki seçimlerde yüzde 15.4 oy alan M5S, 2018'deki seçimlere oranla yüzde 17.3 oy kaybına uğradı. 2022'deki seçimlerde diğer faşist partiler Lega yüzde 8.8, Forza d'Italia yüzde 8.1 oy aldı. Mülteci düşmanlığı yapan Fdi ve lideri Meloni, Avrupa'daki diğer faşist örgütlerden farklı olarak dış politikada NATO çizgisinde ve AB'den ayrılmayı dile getirmiyorlar. Yapılan son kamuoyu yoklamalarında İtalya'daki faşistler oylarını korumaya devam ediyorlar.

İktidarını sağlamlaştırmak isteyen Meloni, Kasım 2023'te başbakanın doğrudan halk

tarafından salt çoğunlukla seçilmesini önerdi. Kazanan adayı destekleyen ittifakın hem parlamentoda hem de senatoda yüzde 55 çoğunluğa sahip olması da bir diğer öneri. Muhalefetin tepki gösterdiği bu otoriterleşme planının hayat bulup bulamayacağını önümüzdeki süreç gösterecek.

FRANSA; Aşırı sağın iktidara yakın olduğu bir diğer ülke ise AB'nin ikinci büyük ekonomisine sahip Fransa. Son birkaç seçimdir ikinci tura kalmayı başaran RN Lideri Marine Le Pen'in 2027'de yapılacak cumhurbaşkanlığı seçiminde seçilme olasılığının yüksek olduğu şimdiden ifade ediliyor. 2022'de yapılan seçimlerde Emmanuel Macron, Le Pen'e karşı ikinci turda kazanmıştı. Le Pen, ikinci turda yüzde 41.5 oy almıştı. Bu da aslında ülkedeki sağ, muhafazakar, ırkçı potansiyelin ne denli yüksek olduğunu gösteriyor. Macron, iki dönem kuralı nedeniyle bir daha aday olamayacak. Yerine kimin aday olacağı da belirsiz. Bu koşullarda üç yıl sonraki seçimlerin Le Pen ile son seçimlerde az bir farkla üçüncü olan sol sosyal demokrat Jean-Luce Melançon arasında geçme olasılığı kuvvetli görünüyor.

İSPANYA; İspanya'da her ne kadar sosyal demokrat bir hükümet iş başında olsa da

aşırı sağcı Vox partisinin güçlenme potansiyeli fazla. Geçen yıl yapılan erken seçimlerde Vox yüzde 12.4 oy almıştı. Vox, Katalan siyasi tutukluların affedilmesi kararı gerekçesiyle merkez sağ ile birlikte kitlesel sokak eylemleri de örgütlemişti.

HOLLANDA; Kasım ayında yapılan genel seçimlerde aşırı sağcı, İslam düşmanı Gerd Wilders'in partisi PVV açık ara birinci oldu. 150 sandalyeli mecliste 37 sandalye kazanan Wilders, mültecilerin sınır dışı edilmesini savunuyor. Ancak seçimler yapılmasına rağmen henüz hükümet kurulabilmiş değil. Zira meclisteki partilerin çoğu, aşırı sağcı görüşleri nedeniyle Wilders ile çalışmak istemiyor. Wilders ise başbakanlık koltuğuna oturmak için gerekli tavizleri vermeye hazır olduğunu ifade etti.

BELÇİKA; Aşırı sağcı, göçmen düşmanı Vlaams Belang'un (VB) yükselişi devam ediyor. Anketlere göre yüzde 15 oyla ülkedeki en güçlü parti haline geldi. Onu sağcı-muhafazakar Yeni Flaman İttifakı (N-VA) takip ediyor. Avrupa Parlamentosu seçimleri ile birlikte ülkede genel seçimler yapılacak. Şu anda iş başında olan değişik sosyal demokrat-liberal partilerin kurduğu hükümetin devrilme olasılığı yüksek görünüyor.

İSVİÇRE; Ekim 2023'te yapılan genel seçimlerde aşırı sağcı Halk Partisi (SVP) yüzde 28.6 ile birinci parti oldu. SVP uzun yıllardır göçmen ve yabancı düşmanlığı üzerinden propaganda yaparak güç toplayan bir parti.

AVUSTURYA; Avusturya'da Özgürlük Partisi (FPÖ), Eski Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Heinz-Christian Strache, İspanya'nın İbiza adasında Rus oligarkları ile kurduğu bağlantı ortaya çıkınca istifa etmek zorunda kalmıştı. Buna rağmen FPÖ oylarını önce korudu sonra yükseltti. Muhafazakâr Halk Partisi (ÖVP)-Yeşiller koalisyonunun işbaşında olduğu Avusturya'da son anketlere göre aşırı sağcı, popülist FPÖ'nin oyu yüzde 30 ve birinci parti durumunda.

POLONYA; 2015'ten Ekim 2023'e kadar tam sekiz yıl boyunca

tek başına iktidarda olan aşırı sağcı-muhafazakar Hak ve Hukuk Partisi (PiS), geçtiğimiz ekim ayındaki seçimlerde yüzde 35 oy alarak birinci parti olmaya devam etti. Ancak, koalisyon ortağı bulamadığı için hükümeti AB yanlısı Donald Tusk'un başını çektiği liberal-sol-muhafazakar koalisyona bırakmak zorunda kaldı. Buna rağmen ülkenin en güçlü partisi olmaya devam ediyor. Ekim seçimlerinde yüzde 7.2 ile parlamentoya giren Konfederasyon Partisi ise açıktan ırkçı-faşist görüşlere sahip. PiS, 8 yıl boyunca tek başına hükümette olduğu Polonya'da devletin yapısını kendisine göre yeniden inşa etti. Bu nedenle hükümet olmasa da devlet içindeki gücünü koruyor, Dolayısıyla güç toplama olasılığı bitmiş değil. Ülkede dengeler adeta bıçak sırtında.

MACARİSTAN; Aşırı sağın en uzun süredir iktidarda olduğu Macaristan'da, Başbakan Viktor Orban'ın liderliğini yaptığı Macar Kardeşler Birliği (Fidesz) 2010'dan bu yana daha aşırı sağcı, faşist ortaklarıyla ülkeyi yönetiyor. Sol, sosyal demokrat, ilerici parti ve akımlara karşı saldırgan bir politika izleyen Orban, Rusya ile iyi ilişkileri korumaya devam ederken, AB politikalarına zaman zaman saman sert muhalefet yapıyor. Macaristan'da Fidesz'in dışında aşırı sağ, faşist Mi Hazank, Jobbik gibi partiler de bulunuyor. Azınlıklar, göçmenler ve mültecilere karşı düşmanca bir söylem kullanıyorlar. Yapılan son anketlere göre Fidesz yüzde 46 ile açık ara önde.

İSVEÇ; 2022'de yapılan genel seçimlerde aşırı sağcı, popülist İsviçre Demokratları (SD) büyük bir çıkış yaparak yüzde 20 ile Sosyal Demokrat Partiden sonra ikinci büyük güç oldu. Merkez sol ve merkez sağ blokların tek başına hükümet kuramadığı İsveç'te sonunda, aşırı sağcıların dışarıdan desteğiyle, Moderat partisinin öncülüğünde bir hükümet kurulabilir. SD'nin yükselişini önümüzdeki seçimlerde sürdürmesi bekleniyor.

Demokratik Kurumlar,

Kitle Örgütleri ve Kitle Çalışmasının Önemi

Demokrasi, özellikle burjuva düzen içinde, çoğu zaman sermayenin ve egemen sınıfların çıkarlarına hizmet eden bir yönetim biçimi olarak karşımıza çıkar. Ancak demokratik kurumlar, demokratik kitle örgütleri ve kitle çalışması, sosyalist ve komünist mücadelenin vazgeçilmez araçlarıdır. İşçi sınıfının ve emekçilerin kendi öz örgütlenmelerini yaratmaları, toplumun geniş kesimlerini mücadeleye seferber etmeleri ve gerçek bir halk demokrasisini inşa etmeleri açısından büyük önem taşır.

Demokratik Kurumlar: Halkın Mücadele Alanı

Burjuva demokrasisi içinde var olan demokratik kurumlar, çoğu zaman sistemin sınırları içerisinde bir işlev görse de, bunların tamamen işlevsiz veya mücadele açısından önemsiz olduğu düşüncesi yanlıştır. Sosyalist perspektiften bakıldığında, sendikalar, meclisler, yerel yönetimler gibi demokratik kurumlar, halkın taleplerini dillendirebileceği, örgütlenebileceği ve mücadeleyi büyütebileceği alanlardır. Özellikle işçi sınıfının ve ezilen kesimlerin çıkarlarını savunan devrimci bir

perspektifle yürütülen çalışmalar, bu kurumların sermayenin çıkarlarından ziyade halkın ihtiyaçlarına hizmet etmesini sağlayabilir.

Kapitalist sistemin kurumlarının halkın denetimine açılması ve emekçilerin çıkarları doğrultusunda işlemesi, sosyalist mücadelenin bir parçasıdır. Tarihsel olarak bakıldığında, Sovyetler Birliği'nde işçi sovyetleri, Paris Komün'ünde halk meclisleri gibi deneyimler, demokratik kurumların doğrudan işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda işleyebileceğini göstermiştir. Bu bağlamda sosyalistler, mevcut demokratik kurumları tamamen reddetmek yerine, onları dönüştürerek ve halkın gücünü artırarak devrimci bir sürecin parçası haline getirmelidir.

Demokratik Kitle Örgütleri: Mücadelenin Dinamiği

Demokratik kitle örgütleri, işçilerin, köylülerin, gençlerin, kadınların ve diğer ezilen toplumsal kesimlerin mücadele içinde birleştiği, kolektif hareket ettiği ve siyasi bilincini geliştirdiği örgütlerdir. Sendikalar, öğrenci dernekleri, kadın hareketleri, mahalle komiteleri gibi yapılar, işçi sı-

nıfının ve ezilenlerin kendi öz örgütlenmelerini kurmaları açısından kritik bir rol oynar.

Sermaye sınıfı, demokratik kitle örgütlerini etkisizleştirmek, bürokratikleştirmek veya doğrudan kapatmak için her türlü aracı kullanır. Bu nedenle sosyalist ve komünist hareketlerin bu örgütleri güçlendirmesi, tabandan gelen inisiyatiflerle halkın doğrudan katılımını sağlaması gerekmektedir. Tarihsel olarak bakıldığında, işçi hareketlerinin yükselişe geçtiği dönemlerde demokratik kitle örgütleri kritik roller oynamıştır. Örneğin, 20. yüzyılın başında Avrupa'da ve Latin Amerika'da işçi sendikaları, sosyalist ve komünist hareketlerin en önemli bileşenlerinden biri olmuştur.

Kitle Çalışması: Devrimin Kökleri

Kitle çalışması, sosyalist ve komünist hareketlerin temel örgütlenme biçimlerinden biridir. İşçi sınıfının ve ezilen halkın günlük yaşamına dokunmadan, onların sorunlarını sahiplenmeden ve politik bilinç kazanmalarını sağlamadan bir devrimci hareketin başarılı olması mümkün değildir. Leninist perspekti-

fe göre, devrimci bir parti- nin en önemli görevlerinden biri, kitlelerle organik bağlar kurarak onların mücadelesini büyütmektir.

Kitle çalışması, yalnızca propaganda veya ajitasyon faaliyetiyle sınırlı değildir; aynı zamanda emekçilerin kendi öz gücünü açığa çıkarması, kolektif hareket etmesi ve siyasal mücadeleye doğrudan katılması sürecidir. Bunun örnekleri, grev örgütlemek, dayanışma ağları kurmak, mahallelerde halk meclisleri oluşturmak ve çeşitli toplumsal mücadeleleri birleştirmektir. Sosyalist bir perspektifle yapılan kitle çalışması, insanları yalnızca birer oy deposu veya pasif destekçi olarak görmekten ziyade, onların bilinçlen-

mesini ve eyleme geçmesini sağlamayı amaçlar.

Sonuç: Devrimci Mücadele- lenin Ayrılmaz Parçaları

Demokratik kurumlar, kitle örgütleri ve kitle çalışması, sosyalist ve komünist müca- delenin temel taşlarındandır. Burjuvazi tarafından dene- tim altında tutulmaya çalışılan demokratik kurumları dönüştürmek, kitle örgütleri- ni güçlendirmek ve halkın doğrudan katılımını sağla- mak, devrimci hareketlerin başarıya ulaşması için zorun- ludur. Sosyalist hareketin başarısı, yalnızca teorik doğru- lara dayanmaz; aynı zamanda kitlelerin aktif örgütlenmesi- ne, demokratik yapılar içinde güç kazanmasına ve doğru-

dan mücadeleye katılmasına bağlıdır.

Dolayısıyla, işçi sınıfının iktida- rı ele geçirme mücadelesinde demokratik kurumlar birer araç olarak değerlendirilmeli, demokratik kitle örgütleri mücadeleyi yükseltmek için güçlendirilmelidir. En önem- lisi ise, geniş emekçi yığınları- nın kendi çıkarlarının farkına varmasını sağlayacak ve on- ları örgütlü bir mücadeleye sevk edecek kitle çalışması, devrimci hareketlerin önce- likli görevlerinden biri olma- lıdır. Ancak bu şekilde gerçek bir halk demokrasisi yaratı- labilir ve sosyalizme giden yol açılabilir.

SORAYA'YI

TAŞLAMAK...

iran'daki bir kadının "recm" cezasına çarptırılmasını konu alan çarpıcı bir film olarak öne çıkıyor. Film; kadınların erkek egemen toplumlarda nasıl baskı altına alındığının dramatik bir örneğidir, ataerkil toplum düzeni, feodal-teokratik yönetimlerin baskısı ve kadınların sistematik olarak nasıl ezildiğini anlatıyor.

Ancak, meseleyi yalnız-

ca "İslamcı gericilik" veya "Orta Doğu'daki kadın düşmanlığı" bağlamında ele almak ve bu baskının yalnızca feodal veya teokratik yönetimlerden kaynaklandığını düşünmek eksik ve sorunun kökenine tam anlamıyla inmemek olur. Soruna buradan bakmak oryantlizmin pençesine düşmek olur. Hatta "recm" gibi artık dünyada tüm toplum kesimlerinin kolaylıkla

yadsıdığı, uç ve ekstrem uygulamalar vasıtasıyla kadına yönelen baskının üstü örtülebilir. Yani bir çeşit cambaza bak siyaseti için araçsallaşabilmektedir. Yani toplumsal gelişmenin geldiği nokta kadına yönelik bu uygulamaları artık tartışmasızın ret edebilmektedir. Bir genel uygulama değil istisna durumundadır.

Filmde, Soraya'nın taş-

lanma süreci bir halk gösterisine dönüştürülüyor. Erkekler, sistemin kendilerine sunduğu ayrıcalıkları koruyabilmek için bu vahşete ortak oluyorlar. Bu, sadece bireysel bir “barbarlık” meselesi değil, sistematik bir ataerkil baskının yansımasıdır. Recm kadın düşmanlığının ve kadına yönelik acımasız şiddetin en çözülmemiş, en gerici, en barbar ve vahşi biçimlerinden biridir. Köleci ve feodal toplumların kadına bakış açısının bir ürüdür.

Kadınların ezilmesi, kapitalist sistemin kendinden önceki sınıflı toplumlardan devraldığı ve kendi üretim ilişkilerine uygun şekilde devam ettirdiği bir olgudur. Kapitalizm, üretim araçlarını elinde tutan sınıfların çıkarlarını koruyarak, cinsiyet eşitsizliğini derinleştirir.

Filmde, Soraya'nın yaşadığı toplumda kadınların ekonomik olarak bağımsız olmaması ve erkeklere bağımlı hale getirilmesi, kapitalist düzenin kadın emeğini nasıl sömürdüğünün bir yansımasıdır. Kadınların üretim sürecine adil bir şekilde dâhil edilmemesi, adeta feodal toplumda olduğu gibi “özgür” olmayan bir üretim

aracı gibi görülmesi onları hem ekonomik hem de toplumsal anlamda zayıf bir konuma getirir. Kadın aile içi iş bölümüne uygun olarak, erkek egemenliğin belirlendiği sınırlarda toplumsal üretim sürecine dahil olabilir. O da bir dizi ekstra sınırlayıcı kurallar konularak olur.

Dünya çapında kadın emeği, ucuz iş gücü olarak görülmektedir. Emperyalist politikalar, özellikle Orta Doğu gibi bölgelerde savaşlarla, sömürgeci müdahalelerle ve ekonomik bağımlılıkla kadınları daha da savunmasız hale getirmiştir. ABD ve Batılı emperyalist ülkelerin, Orta Doğu'daki feodal-teokratik rejimleri destekleyerek, kadınların haklarını daha da kısıtlayan politikalar izlediği unutulmamalıdır.

Filmde din, kadınların baskılanması için bir araç olarak kullanılıyor. Emperyalizm özellikle kapitalist gelişmesini tamamlamamış, feodalizmi tasfiye edememiş toplumları pençesi altına alırken feodal güçlerle gerici bir ittifak oluşturur. Bu gerici ittifak üretim ilişkilerini yarı-feodal karaktere büründürürken, emekçilere ve kadınlara yönelik

feodal şiddetin ve gerici tüm kültürün sürdürülmesine dayanır. Emperyalizm bu gericiliğe dayanarak sömürsünü kolaylaştırır, gerici siyasi rejimlerle bu yapıyı koruyacak yaklaşımlar benimser. Kısmen bu gerici yapı da çözülmeye yol açsada özü ve esasını korur. Yani emperyalizm pençesine aldığı toplumsal yapıların tarihsel olarak gerici olan sosyal-kültürel yapısına dayanarak hegemonyasının sürdürülmesini kolaylaştırır. Mesele sadece din meselesi değildir, dinde bu bütünün parçasıdır.

Ayrıca tarihsel olarak dinin bu şekilde araçsallaştırılması, yalnızca İslam'a özgü bir durum değildir. Kapitalizm ve devletler, farklı coğrafyalarda dini kullanarak kadınları baskı altına almış ve işçi sınıfını uyuşturmanın aracı haline dönüştürmüştür.

Sovyetler Birliği ve Çin gibi sosyalist devletler, kadınların toplumsal yaşamda özgürleşmesi için mücadele etmiş, ataerkil gelenekleri ortadan kaldırmak için politikalar uygulamıştır. Örneğin, Sovyetler'de kadınlar için ücretsiz kreşler, eşit ücret yasaları ve cinsel eşitlik için hukuki

düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Oysa kapitalist ülkelerde kadınlar hâlâ düşük ücretlerle çalıştırılmakta ve sistemin devamlılığı için “geleneksel aile yapısı” içinde tutulmaktadır.

Burjuva Feminizmi Değişiminin Gerekliği

Burjuva feminizmi, genellikle bu tür olayları bireysel haklar ve kültürel farklılıklar ekseninde değerlendirir. Sorunu parçadan ele alır ve oraya hapseder. Bütünden ve tarihsel köklerinden, sınıfsal yapısından koparan bir yaklaşıma sahiptir. Oysa sorunun temeli, ekonomik ve sınıfsal eşitsizlikle doğrudan bağlantılıdır. Kadınların kurtuluşu

ancak üretim araçlarının kolektifleştirilmesi ve sınıfsal eşitliğin sağlanmasıyla mümkün olabilir. Kadınların yalnızca hukuki eşitlik kazanmasının yeterli olmadığını, ekonomik bağımsızlık ve üretime katılımının sağlanması gerektiğinin herkes farkındadır. Özellikle en temelde bunun sağlanması gerekir. Bunun oluşması hiç kuşkusuz kadına yönelik baskıyı, şiddeti ve sorunu ortadan kaldırmaz. Erkek egemenlik egemen sistemlerin bu şartlar oluşsa da dayandığı bir tarihsel ve güncel işlevselliğe ve sömürü için kolaylaştırıcı yapıya sahiptir. Kadın sorunu bu bağlamda sınıfların ortaya çıkmasıyla açığa çıkmış ve ancak sınıfların ortadan kalk-

masıyla sonuçlanacaktır. Erkek egemenliğe karşı mücadele ise siyasal, iş, sosyal, aile yaşamı içerisinde sürekli ve derinlikli olmak zorundadır. Eşit iş eşit ücret, eşit haklar, eşit söz söyleme vs haklarının olması kadın sorununun sönümlendiği anlamına gelmez.

Film, bireysel bir trajedi üzerinden ataerkil düzenin acımasızlığını gösteriyor. Ancak, bu düzenin yalnızca İran'a veya İslam'a özgü olmadığını anlamak önemlidir. Kadınların ezilmesi, kapitalist sistemin doğrudan bir sonucudur ve bunun değişmesi için sadece hukuki düzenlemeler değil, devrimci dönüşümler gereklidir.

Sonuç: Kadınların Kur- tuluşu Sınıf Mücade- lesinden Geçer

“Soraya’yı Taşlamak”, ka-
dınların nasıl araçsallaştı-
rıldığını ve ataerkil toplu-
mun acımasızlığını gözler

önüne seriyor. Ancak, bu-
nun sadece kültürel veya
dini bir sorun olmadığı, sis-
temin kendisinin kadınları
baskı altına aldığı anlaşıl-
ır. Kadınların özgürlüğü,
ancak sınıf mücadelesiyle
ve kapitalizmin yıkılmasıyla
mümkündür. Bu yüzden,

filmde anlatılan gibi vah-
şetlerin tekrar yaşanma-
ması için emperyalizmin
ve dayandığı tüm gerici-
liğin ve ataerkil düzenin
reddedilmesi ve devrim-
ci mücadelelerin güçlen-
dirilmesi gerekmektedir.

YENİ BİLGİLER IŞIĞINDA

8 MART'IN TARİHÇESİ VE ÖNEMİ

8 Mart "Enternasyona-
lemekçi kadınların müca-
dele günü" nün tarihsel
kökenine ilişkin yeni kay-
nakların bulunması, bera-
berinde yeni tartışmaları
gündemleştirdi. Teknik
denilebilecek bu tar-
tışmalar, 8 Mart'ta neyin
kutlandığı ve neyin/nele-
rin anısının, nasıl yaşatıl-
dığı/yaşatılması gerektiği
üzerine yapılan tartışma-
lardan bağımsız düşünül-
memelidir.

8 Martın tarihine kısaca
dönüp, hafızamızı yenile-
yecek olursak; 17 Ağustos
1907'de Stuttgart'ta II.
Enternasyonal'in bünye-
sinde örgütlenen 1.Ulus-
lararası Sosyalist Kadın-

lar Konferansı sonrası, 8
Mart kutlamaları kısa bir
süre herhangi bir gün be-
lirtilmeden Mart ayı içe-
risinde kutlanmaya baş-
landı.

27 Ağustos 1910'da Ko-
penhang'da yapılan Ulus-
lararası Sosyalist Kadın-
lar Konferansı sonrası ise
1848 Almanya Mart dev-
rimleri sırasında 18 Mart'ta
Berlin'de ölümsüzleşenle-
ri anmak ve yine 18 Mart
1871 Paris Komünü ilan-
ını selamlamak için Emek-
çi Kadınlar Gününün 18
Mart'ta kutlanması ka-
rarlaştırıldı.

Uluslararası Emekçi Ka-
dınlar Gününün tüm dün-
yada, 8 Mart'ta kutlan-

masının kararlaştırılması
ise 1921 yılında Mosko-
va'da yapılan 2.Ulusla-
rarası Komünist Kadın-
lar Konferansı'nda karar
altına alındı. Konferansta
8 Mart, Petrograd Şubat
Devrimi'ni başlatan tekstil
işçisi kadınlara ithaf edil-
miştir. (Şubat devrimi es-
ki Rus (Julyen) takvimine
göre 23 Şubat, bugün
kullandığımız (Gregoryen)
takvime göre ise 8 Mart
1917'de gerçekleşmişti)

Bu üç konferans dışında,
8 Mart Dünya Emekçi Ka-
dınlar günü tarihi anlatısı
yapılırken iki önemli olaya
daha atıfta bulunulduđu-
nu biliyoruz. Bunlardan
ilki, 1857'de 40 bin teks-
til işçisi kadının 16 saatlik
işgününün 10 saate indi-
rilmesi ve ücretlerin yük-
seltilmesi talebiyle New
York'ta yaptıkları grev,
ikincisi yine New York'ta
"Cotton" tekstil fabrika-
sında kadın işçilerin 1908
yılında çalışma koşulları-
nın düzeltilmesi için yap-
tıkları, kazanımla sonuç-
lanan grevlerdir. Bu iki olay
zaman zaman karışıklı-
ğa yol açtığı için, pek çok
kaynaklarda 129'u kadın

toplam 146 işçinin yanararak öldüğü anlatısı 1857'deki grevle ilişkilendirilmekteydi.

Tartışmalar da tam burada başlamaktadır, -ki Marksist literatürde de yakın zamana kadar tüm anlatılar bu iki olaya atıfta bulunarak anlatıla gelmiştir. Araştırmacı Telma Kaplanın makaleleri ve sonrası yapılan araştırmalar, dönemin gazetelerinde yapılan taramalar, 8 Mart 1857 ve 1908 grevleri sırasında yaşandığı kabul edilen trajik ölümlerin aslında bu tarihlerde yaşanmadığı yönündedir. Amerika'nın işçi sınıfının tarihinde 123'ü kadın, toplam 146 işçinin ölümlerinin yaşandığı grev, 25 Mart 1911'de yine New York'ta başka bir gömlek fabrikası olan Triangle'de yaşanmıştır.

Bu yanlış anlatıya en büyük katkı Fransa Komünist Partisi anlatısıdır. FKP'nin Sovyetlerle olan sorunlu ilişkileri nedeniyle 8 Martın tarihsel kökenini, 1917 Şubat devrimi yerine 1857'de ki grevle (Bu tarih aynı zamanda Clara Zetkin'in doğum yılıdır da) ilişkilendirmeyi tercih ederek, genel kabul gö-

ren yanlış tarihsel anlatıyı büyütüştür.

Her tarihin her tarihsel anlatının sınıfsal bir anlamı vardır. Tüm bu anlatıların dışında emeğe ve emekçi kadınlara düşman egemen sınıflarda, 1972 BM kararıyla 8 Mart'ı "Kadınlar Günü" adıyla kutlamaya başlamışlardır. Esasen süren tartışmaların bütünü kadın mücadelesinin kapsamı ve hattının ne olduğuna iliş-

kin yaklaşım farklılıklarından, farklı sınıfsal yaklaşımlardan kaynaklandığı görülmektedir.

8 Mart, her sınıftan kadınların değil, emekçi kadınların mücadele günüdür!

8 Mart'ın "Kadınlar Günü" ya da "feminist grev günü" ilan edilerek kutlanması; tartışmalar taraflarca nasıl ifade edilirse edilsin, 8 Mart'ın tarihi ve sınıfsal özü ile birlikte

1921'den bugüne yüklenen anlamı, emekçi kadınlarımızın yaşamları, gerçek sorunları da yok sayılmaktadır.

Oysa 8 Mart; sınıfın bir parçası olan işçi emekçi kadınların kendi özgün sorunları ve taleplerini gündemleştirdiği, kadınların ezilmişliğinin emeğiyle ve bedeniyle sömürülmesinin, eşitsiz koşullara mahkum edilmesinin tüm görünümüne karşı, en net anlamıyla proleter kadının tüm sömürü ve baskı ilişkilerine karşı mücadeleyi yükselttiği bir gündür.

Burjuva anlayışlarca çokça speküle edildiği için daha önce defalarca benzer vurguya bir yenisini ekleyerek bizlerde yeni-

den vurgulamalıyız ki; Sınıflı toplumlarda sömürü sistemi, kadının toplumsal rolünü egemen sınıfların çıkarları, sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirmekte, sorunu kendi eşitsiz güç ilişkilerinin bir parçası haline getirerek, yarattıkları eşitsizlikleri kadınların aleyhine büyütmektedirler. Kadınların ezilmişliğinin nedeni egemen sistem, buna karşı mücadele de elbette sınıfsaldır.

Sosyalizm; kadın sorununun, iş bölümüyle ve toplumun sınıflara ayrılmasıyla birlikte ortaya çıkmış ve ancak bunların ortadan kalkmasıyla birlikte yok olacak bir sorun olarak görür ve kabul ederken, Feministler ise kadı-

nın ezilmişliğini Ataerkil ile, erkeğin doğasından kaynaklanan sınıflar üstü bir sorun olarak tanımlar.

Ataerkil, sömürücü sınıf egemenliği düzenlerinin temel çerçevesi içinde varlığını sürdürebilen, toplumsal yaşamda ve tarihin akışında sınıf olgusundan daha temel bir belirleyen değil, sistemin esası değil, aksine onun bir parçasıdır. Feministler tamda bu nedenle her sınıftan "kızkardeşlerle" sorunun görünenine, yalnızca suret(ler)ine (ataerkile) karşı "mücadele" ederken (etiklerini söylerken); Devrimci sosyalist kadınlar ise işçi ve emekçi kadınlarla birlikte bir bütün sömürü sistemine karşı mücadele etmektedirler.

Sömürü sistemine son verilmesi ve onunla birlikte ataerkil etkilerin kökünün kazınması, kadınıyla erkeğiyle işçi sınıfının bir bütün olarak vereceği örgütlü mücadeleye bağlıdır. Sınıf egemenliğinin kalktığı yerde, ataerkinin sistematik bir olgu olarak varlığını sürdürebilmesi mümkün değildir.

Feminizmin en temel özelliği, en temel yanışı; sorunu daha başından kadınlarla erkekler arasındaki bir çatışmaya indirgeyerek, çözümü de daha başından yanış yerde aramasıdır. Kadın sorununu cinsler arası eşitsizliklere indirgemek, kadın sorununun salt kadınları ilgilendiren bir sorun olarak ele almak, sorunun sö-

mürü düzeninin derinliklerindeki toplumsal köklerini, sınıfsal konumunu göz ardı etmek, kadının kurtuluşu davasını toplumsal kurtuluş davasından koparmanın sonucudur. Nihayetinde de feministler; her sınıftan kadınların salt kadın olmalarından dolayı "ortak" sorunları olduğuna inandıklarından, mücadelenin de "ortak" olması gerektiğine inanırlar. 8 Mart C. Zetkin'in söylemiyle ne "Burjuva kadının kendi sınıfının erkeklerine karşı mücadelesi gibi bir mücadele, nede kadın ve erkekleri cinsiyetleri nedeniyle karşı karşıya getirmeyi amaçlayan burjuva ve

küçük-burjuva feministlerin iddia ettiği gibi tüm kadınları erkek egemenliğine karşı birleştirecek sözde bir ortak mücadeledir."

Feminizme göre kadın sorununa dair Marksizmin sınıfsal tahlil yanıştır, sorunun ortadan kalkmasının sınıfların ortadan kalkmasıyla da bir ilgisi yoktur. Sorunu böyle tanımlayanlar çözümsüzlüğün de yada daha doğru bir tanımla burjuva çözümlerinde doğal parçası olmaktadır.

Bu yaklaşımın bir diğer doğal sonucu ise kadının kurtuluş mücadelesinin, düzen içi bir mücadeleye indirgenmesidir. Burada ola ki yanış anlaşılmanın önüne geçmek için kı-

sada olsa not düşmeliyiz; devrimciler ve devrimci kadınlar reformlar ve yasal düzenlemeler için verilen/verilecek mücadeleleri küçümsemez, sırtını dönmez/yok saymaz. Somut ve acil mücadele talepleri etrafında verilen mücadeleler aksine gerekli, anlamlıdır. Ancak sorunun bu taleplerin kazanılmasıyla aşılabileceğini düşünmek ya da bu yönde yanılsamalar oluşturmak kadının kurtuluş mücadelesini düzen içi taleplerle sınırlamak, toplumdaki görünen/görünmeyen pek çok örtülü ve ince baskı biçimlerini, toplumsal çürümenin farklı biçimlerini de kabullenmeye götürecektir.

Sosyalistler feministlerin aksine “yasal eşitliğin ötesinde yaşamda eşitlik için de” (Lenin) mücadele etmektedirler.

8 Mart daha en başından kadınların, erkek işçilerle birlikte sınıfın birlikte yürüttüğü mücadelelerle doğmuş, örgütlü sınıf mücadelesinin ayrılmaz kızıl bir parçası, sınıfsız sömürsüz dünya özleminin bayraklaştırıldığı gündür. Tamda bu nedenle mücadelede en dar anlamda ne sadece ekonomik ve kültürel çıkarlarını sa-

vunmak, nede kendi sınıfının erkek dünyasına karşı mücadele olmaz/olmaz. 8 Mart, sisteminin çifte sömürüsüne karşı her türden eşitsizliğin kaynağı olan özel mülkiyetin varlığına son vermeyi amaçlayan başkaldırı günüdür.

Burjuva anlayışlarca speküle edilerek çarpıtılan bir diğer soruna; Sosyalizmin kadın sorununun çözümünü sadece maddi koşulların değişimine indirmediği iddiasına dair de not düşecek olursak; Sosyalizm maddi değişimin yanında özel mülkiyetin, diğer tüm alanlarda olduğu gibi, kadın sorununda da yarattığı her türlü gerici

anlayış ve düşüncelere, değerlere, onları var edip koruyan kurumlara karşı ideolojik-kültürel mücadeleyle birleştirilmesini de öngörür.

Kadınların kurtuluş mücadelesi ve bu mücadelenin tarihsel ve toplumsal dinamizmini görmezden gelemeyen ve bir yanılla ona ihtiyaç duyan çeşitli burjuva kesimler ve anlayışlar, 8 Mart'ları kadın mücadelesi için bir “tarih” olarak benimserken, bu tarihin içeriğini, sınıfsal anlamını, sınıfsal özünü, parçası olduğu sınıf gerçeği ve devrimci tarihinden kopartıp, karartmaya çalışılmakta, 8 Mart'ı devrimci

özünden, onu devrimci- leştiren hedeflerden yani üretim araçları üzerinde- ki özel mülkiyetin kaldırılıp toplumsal mülkiyete dö- nüştürülmesi hedefinden uzaklaştırmada ortaklaş- maktadırlar. Bu ortaklaş- maya verilecek en somut örnekse; artık neredeyse her 8 Mart eylem ve etkin- liklerinde gelenekselleşen, erkeklerin olmadığı kortej- lerdir. Menşeviklerden mi- ras bu tavır, reformizm ile devrim arasındaki temel ayırım çizgilerin görülme- si bakımından da güncel pratik bir örnektir.

Anımsayalım; 1913 ve 1914'te Kadınlar Günü kutlama- larına Menşevikler sade- ce kadınların katılmasını

isterken, Bolşevikler ey- lemlere sınıfın kadınlı er- kekli katılımında ısrar et- mişlerdir. Bolşevik tavırda ısrar eden pratiği "Aydın- lanmacılık" olarak eleştiren sözde Marksist Fe- ministlerin Marksistliği de en az Menşevikler kadar- dır. Cinsiyetçi yaklaşımlar bölücüdür; sınıfı cinsiyet temelinde böleceğinden kadın mücadelesini güç- lenmesi biryana zayıfla- tacaktır/zayıflatmakta- dır da.

Sonlarken; kadın emek- çilerinin mücadeleleri- ne, uluslararası bir nite- lik kazandıran 8 Martlar sadece İşçi ve Emekçi ka- dınların sınıf mücadelesi- nin, devrim ve sosyalizm

mücadelesinin geleneğine aittir. Lenin yoldaşın ifa- desıyla "Kadınlara yöne- lik taleplerimiz için verilen mücadelenin, iktidarı ele geçirme, proletarya dik- tatörlüğünü kurma he- defiyile bağlantılı..." dır.

Son söz olarak tekrar- layalım; kadın sorunu- nun sınıfsal bir sorun ol- duğunun reddedilmesi, kadınların sınıflara bö- lünmüş oldukları gerçe- ğini değiştirmemektedir. Sömürü sistem(ler)i yıkıl- madan kadının kurtuluşu olanaksızdır. Ücretli köle- lik koşulları ve sömürü- de eşitlenenlerin safları devrimin, Sosyalizmin saflarıdır.

KOMÜNİST ÖNDER İBRAHİM KAYPAKKAYA'YI

anma etkinliği salon iptaline rağmen
kitlesele ve coşkulu bir şekilde gerçekleşti

Komünist önder İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin 52. Yılı ve proletarya partisinin kuruluşunun 53. Yılı dolayısıyla İsviçre'nin Basel şehrinde 27 Nisan'da kitlesele bir etkinlik gerçekleşti.

İsviçre devleti etkinliğin ger-

çekleşeceği salonu sudan gerekçelerle iki gün kala hukuksuz bir şekilde iptal etti. Son süreçte demokratik ve devrimci faaliyetlere yönelik sınırlayıcı saldırılara böylece bir yenisi daha eklenmiştir.

Yaklaşık 2 ay boyunca

yaygın ve geniş bir kitleye ulaşan çalışmalar salonun iptal edilmesiyle engellenmeye çalışılmıştır. Bu gelişme üzerine Partizan "İsviçre devleti İbrahim

Kaypakkaya yoldaşı anma etkinlik salonumuzu iptal ederek, İbrahim'i sahip-

lenmemizi engelleyeceğini sanmıştır. Hiçbir yasak, iptal, baskı, hukuksuzluk bizim İbrahim yoldaşı sahiplenmemizi engelleyemez, engelleyemeyecek... İsviçre devletinin salon iptal kararı etkinliğimizi iptal etme gücüne sahip değildir.” diyerek etkinliği gerçekleştirme de ısrarcı olmuştur. Etkinlik yurtsever güçlerin dayanışmasıyla DEM-KURD derneğinin salonuna alınmıştır. Etkinlik belirlenen gün ve saatte yeni adresinde gerçekleştirilmiştir.

27 Nisan Pazar günü saat 14.30 da başlayan etkinliğe yaşanan salon iptaline rağmen yoğun bir kitle desteği gerçekleşmiştir. Demokratik güçler, İbrahim sevenler ve ilerici güçler onlarca yıldır gerçekleşen etkinliği desteklemiş, sahiplenmiş katılımın yoğunluğundan kaynaklı salonun genişliği çok yetersiz kalmıştır. Salonunda bulunan kitle kadar bir kesimde salonunda yer bulamamıştır. Birkaç gün içinde yaşanan adres değişimine rağmen sağlanan katılım, yeniden organize olma durumu etkinliği daha fazla anlamlı kılmıştır. Etkinlik İbrahim Kaypakkaya yoldaş şahsında tüm dünya devrim ve komünizm şehitleri için

saygı duruşu ile başladı. Hemen sonra grup Şare Ma'nın söylediği marşlar ve türkülerle etkinlik devam etti. Grup Şare Ma'nın söylediği marşlar kitle tarafından “Önderimiz İbrahim, İbrahim Kaypakkaya” sloganı ile selamlandı. Etkinlikte TKP/ML-MK'nın göndermiş olduğu selamlama mesajı okunurken kitle içinde sık sık “Yaşasın partimiz TKP/ML, Önderliğindeki TIKKO, TMLGB” sloganları atıldı. Mesaj “Burdayız! Komünist önderimiz İbrahim Kaypakkaya ve şehitlerimizle, tüm dünyanın işçileri, emekçileri ve ezilen halklarıyla bir aradayız” başlığı ile İbrahim'in izinde yürümenin işçilerin, emekçilerin, dünya halklarının, ezilen ulus ve inançların, kadınların payına düşen zulüm, sömürü ve baskıya karşı çıkmak ve örgütlenmekle mümkün olacağı vurgusu öne çıktı.

MK mesajından sonra etkinlik için hazırlanan sinevizyon gösterimi yapıldı. Sinevizyon sonrası emektar sanatçı Ali Asker sahneye aldı. Ali Asker'den hemen sonra etkinliğe yarım saat mola verildi.

Moladan sonra etkinlik Ali Çiçek'in söylediği türküler ve marşlarla devam etti.

Etkinliğin finali ise Grup Çar Newa'nın coşkulu sunumu ile gerçekleşti.

Oldukça zor şartlarda ve salon iptali saldırısı altında gerçekleşen etkinlik aksamadan gerçekleşti.

Etkinliği ayrıca devrimci güçlerden TKP/ML Davası Tutsakları, İsviçre Demokratik Kürt Konseyi (CDK-S), TKİP (Türkiye Komünist İşçi Partisi İsviçre), Maoist Komünist Parti Avrupa Komitesi, Proleter Devrimci Duruş İsviçre, MLKP İsviçre Örgütü, Maoist Komünist Partisi İsviçre Örgütülüğü, MLGS, Devrimci Karargah Avrupa Örgütü, KKP (Partiya Komünist a

Kurdistan İsviçre Örgütü), Fransa'dan La ligue de la jeunesse révolutionnaire (Devrimci gençlik birliği) dayanışma mesajları ile selamladı.

Partizan andının okunmasının ardından 1 Mayıs'a yapılan çağrıyla ve sloganlarla etkinlik sonlandırıldı.

Emperyalizme, Faşizme ve Sömürüye Karşı; 1 MAYIS'TA ALANLARA!

İşçi sınıfının birlik mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs, sermayenin sömürüsüne ve zulmüne karşı isyan ve mücadele günüdür. Lenin yoldaşın ifadesiyle “bütün ülkelerin işçilerinin sınıf-bilinçli bir hayata uyanışlarını, insanın insan üzerindeki her türlü zulüm ve baskısına karşı mücadelelerindeki dayanışmalarını, emekçi milyonların açlık, yoksulluk ve aşağılanmadan kurtulmak için yürüttükleri mücadelelerini kutladıkları gün” olarak hala aynı canlılık ve mücadele ruhuyla kutlanmaktadır. İşçi sınıfı ve emekçiler bu tarihsel günde birlik olmanın, örgütlü hareket etmenin, sömürü sistemine karşı mücadele etmek gerektiği bilinciyle sokaklara çıkarak sınıfsız ve sömürsüz dünya ideali-

ni ortaya koyarlar.

İşçiler, Emekçi Dostlar; Emperyalistler arası çelişkiler ve çatışmaların boyutu artarak sürmektedir. Bir yanda ABD-AB emperyalistleri diğer tarafta Çin ve Rus emperyalistleri arasındaki Pazar paylaşımına paralel vekalet savaşları artmaktadır. Emperyalist Kapitalist sistem derinleşen krizini Ukrayna, Orta doğu ve farklı birçok alanda olduğu gibi savaşlar ve işgallerle kontrol altına almaya çalışmaktadır. Fakat gerçekleştirilen her hamle krizi ve çelişkileri daha fazla derinleştirmektedir. Krizin derinleşmesine paralel olarak yaşanan saldırılar artmakta, bu durum işçi ve emekçilere işsizlik, ucuz işgücü, esnek çalışma, fiyat artışları, daha fazla yoksullaşma ve sefalet ola-

rak yansımaktadır.

Krizin Faturası İşçi Sınıfına Çıkarılmaktadır

Yaşanan krize paralel işçi sınıfı ve emekçilere karşı yoğun bir saldırı furyası sürdürülmektedir. Kayıt dışı çalışma, esnek üretim ve sosyal haklardan mahrum milyonlarca işçi örgütsüz bir şekilde sömürü çarkları arasında amansızca sömürülmektedir. Cinsiyet eşitsizliğine dayalı ücret eşitsizliği büyümektedir. Gençlerin meslek edinme ve iş bulma olanakları giderek zorlaşmakta, meslek yapanlar ise düşük ücretlerle aşırı şekilde sömürülmektedir. Tüm Avrupa ülkelerinde işçi sınıfı ve emekçilerin büyük mücadeleler sonucu kazandıkları hakları kısıtlanmakta ya da geri alınmaktadır.

İrkçiliğe ve Ayrımcılığa Karşı Mücadeleyi Yükseltelim

Egemen sınıflar bir yandan savaşlar ve işgalleri artırırken içeride baskı ve sömürüye paralel ırkçılığı ve şovenizmi körüklemekte emekçi yığınları böl parçala yönet politikalarıyla birbirine düşman etmektedirler. Körüklenen ırkçılık faşist ve gerici partilerin güç kazanmasını beraberinde getirmektedir. Bu durum Avrupa'nın birçok ülkesinde ırkçı ve aşırı sağcı partilerin iktidara gelmesini sağlamaktadır. İrkçı ve ayrımcı politikalar bizzat devlet eliyle geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. İrkçılık ve şovenizm içeride kitleleri tahkim etmenin ve

olası bir savaş ortamını beslemenin bir aracı olarak kullanılmaktadır.

Emperyalist Savaşlara, Sömürüye ve Baskılara Karşı Mücadeleyi Büyütelim

Emekçi kitlelerin sömürüye, baskıya, haksız savaşlara ve yaşanan tüm haksızlıklara karşı biriken öfkesi dipten gelen dalga olarak yüzeye vurmakta, biriken öfke sokaklara taşmaktadır. Kitlelerin gelişen tepkisini sisteme yöneltmek onlara gerçek kurtuluşun Emperyalist Kapitalist sistemin yok edilmesinde olduğu bilinciyle 1 Mayıs karşıyalalım. Emperyalizmin savaş politikalarına, sosyal ve ekonomik haklarımıza karşı müca-

dele edelim.

Avrupa Göçmen Emekçiler Birliği olarak, yaşanan saldırılara karşı kitlesel ve militan bir şekilde alanlarda olalım, örgütlü ve devrimci bir ruhla 1 Mayıs'ı sahiplenelim!

Kahrolsun, Emperyalizm, Faşizm ve Her Türden Gericilik!

Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşiniz!

Yaşasın 1 Mayıs!

Biji 1 Gulan!

AGEB (AVRUPA GÖÇMEN EMEKÇİLER BİRLİĞİ)

Mayıs 2025

1 MAYIS

EMPERYALİZME, FAŞİZME
VE SÖMÜRÜYE KARŞI
ALANLARA!

AVRUPA GÖÇMEN EMEKÇİLER BİRLİĞİ

İSVİÇRE TÜRKİYELİ İŞÇİLER FEDERASYONU

<https://www.avrupahaber11.org>

